

Anmeldelse

Danske jøders liv og død i Theresienstadt

★★★★★★

Anmeldt af
Jakob Sørensen

Forlag

Gyldendal

Fag

Historie

Bogens

forfatter(e)

Silvia Goldbaum
Tarabini

Pris

Fra 94,95 kr.
som e-bog,-

Nyt og nuanceret – sådan skal det gøres!

I den særdeles righoldige faglitteratur om besættelsen er historien om de danske jøder i Theresienstadt-ghettoen ofte kogt ned til noget med, at de danske jøder havde det bedre end de fleste andre, og at dette skyldtes samarbejdspolitikken og muligheden for at få Røde Kors-

pakker – og endelig den mirakuløse evakuering med De Hvide Busser. Fokus har været på hjælpearbejdet fra Danmark, ikke de tilfangetagnes oplevelser. Dette rådes der nu ganske effektivt bod på med denne grundige og gennemført fremragende bog om livet i ghettoen.

Tarabini har gennem længere tid forsket i emnet, og dette er en omskrevet udgave af hendes ph.d.-afhandling. Men det skal ikke afskrække nogen, for trods grundig videnskabelighed er det en velformidlet og elementært spændende bog med meget nyt og mange korrektioner. Omkring 7.000 danske jøder slap til Sverige i oktober 1943, men 472 gjorde ikke. De endte næsten alle i Theresienstadt-ghettoen, hvor de ankom uden meget andet end det tøj, de stod og gik i. Modsat mange andre fik danskerne nemlig ikke mulighed for at tage bagage med. Dermed var deres første tid i ghettoen langt mere udfordrende og retter sig først op, da man begynder at kunne modtage hjælpepakker fra private hjælpeorganisationer og siden også Røde Kors. 89 procent overlevede, et højt tal i sammenligning med andre landes fanger, men tallet skyldtes, at danskerne var undtaget transporterne til Auschwitz-Birkenau.

Ud over arkivmateriale har Tarabini fundet beretninger – store som små – fra næste en tredjedel af fangerne, og det giver indblik i dagliglivet. Det er fremragende historieskrivning, hvor man kommer gennem ghettoens forskellige funktioner, begivenheder og fænomener. Der er meget nyt at hente, og det er en anbefalelsesværdig nuancering af historien, som foreligger. Som forfatteren skriver, så vidste danskerne ikke, at de var grundlæggende bedre stillet end fanger i de regulære koncentrationslejre, og de vidste ikke, at de forblev undtaget fra at ende i Auschwitz. Frygt og usikkerhed driver ned ad siderne i bogen, som er holdt i et neutralt sprog, der får beretningerne til at træde tydeligt og levende frem. Det er sådan, det skal gøres.

